

Môj kamarát Juraj

V roku 1958 nastúpili u mojej firmy do práce traja mladíci : Robert, Juraj a Viliam. Boli to absolventi spojovej priemyslovky v Banskej Bystrici, ale ináč môj ročník. Robert sa stal mojim priamym kolegom, s ním som bol aj na Veľkej Javorine a tí dvaja pracovali stabilne na TV vysielajú v Bratislave.

Situácia sa otočila na jeseň v roku 1959, keď sme všetci štyria nastúpili na dvojročnú vojenskú službu do Hradce Králové. Vilo spával inde, ale Juraj presne oproti mne na rovnakej izbe. Vedľa Juraja spal iný mladý muž Mojmir, pochádzal z dediny Morkovice na Morave. Boli sme mladí, každý mal iné názory a iný plán ako zmeníme svet. Nakoniec svet zmenil nás ...

Keď som ráno vstával, Juraj a Mojmir si navzájom prekážali a s neutuchajúcou intenzitou sa navzájom podpichovali. Obidvaja boli "burliváci", my ostatní sme sa na tom bavili, ale aj sme sa báli, aby tie vzájomne "urážky" nevzali tí dvaja vážne.

Juraj bol už v civile nadšený radioamatér, čo dávalo predpoklad na nadštandardné vzťahy. Teda medzi Jurajom a našim veliteľom roty kapitánom Adolfom Sedláčkom, ktorý pochádzal niekde od Trenčína. Juraj mal kľúče od klubovne, kde sme sa spolu keď sa dalo venovali "bedničkám s gombíkmi a svetielkami" z ktorých prúdili zvuky z éteru ...

Veliteľ roty bol v našich očiach ten správny chlap na správnom mieste a my sme mu tolerovali jeho neštandardné metódy výcviku. Tých príbehov bolo mnoho a uviedol by som tu ten, ako sme po skupinkách jazdili smerom na Olomouc a nemali sme detailné informácie kam to ideme. On, Adolf vyrazil skôr a na asfaltku nám kreslil rôzne značky. Podľa toho sme sa orientovali. Za také fóry nebol kapitán až tak obľúbený na štábe, ale my sme ho mali radi, mali sme z toho zábavu.

Juraj bol fešák a dobrý tanečník, keď to bolo neskôr možné, nevysedával na vychádzkach u piva ale chodil tancovať do nejakého podniku niekde u rieky, možno by som to miesto už dnes ani nenašiel. Vtedy slávil "comeback" charleston a Juraj bol jednička. Nebola to moja parketa, ale raz som tam išiel len preto, aby som videl, ako tam je Juraj vo svojom živle.

Bol úspešný aj v inom smere. Aj keď naše vzťahy medzi mnou, Jurajom a Mojmirom boli "iskrive", vždy sme si navzájom pomáhali. A tak sa v jeden deň stalo, že keď som sa chystal vyraziť do ulíc Hradce Králové prišiel za mnou Juraj a požiadal ma, aby som išiel miesto neho na rande. On nemal povolenú vychádzku. Bolo to na nejakom opustenom mieste u mosta cez malú riečku. No mal som 20 rokov a dievčat som sa už nebál. Vybavil som, vysvetlil som jej, že Juraj nemôže prísť a išiel som na moje potulky po meste. Na túto vtedy aj dnes úsmevnú príhodu sme obidvaja nezabudli. Akorát Juraj vždy zdôrazňoval, že on nedostal vychádzku preto, lebo ja som mal službu keď sa on s predošlej vychádzky vrátil neskôr a ja som to podľa predpisov hlásil kapitánovi. No Juraj už bol taký, vždy podpichoval.

Neskôr sa naše cesty v pracovnej oblasti po návrate do civilu ešte viac rozišli. Jedno však zostalo, obidvaja sme žili svoj život v jednom paneláku. Každý iným spôsobom a s inými výsledkami. Po dosiahnutí veku 50 rokov sa začala situácia meniť, akosi sme pochopili, že sa navzájom viac

potrebujeme a naše rozpory z mladosti začali ustupovať do pozadia. Zomrel nám náš kamarát Robert, Juraj mal tiež vážne zdravotné problémy. Juraj sa v tých časoch venoval hokeju, robil ako šport hokejového rozhodcu a toto hobby si priniesol aj do dôchodku. Možno aj to mu pomohlo vytrhnúť sa zo zdravotných ťažkostí.

Dňa 21.10.2004 som zorganizoval stretnutie štyroch kamarátov z vojenskej služby v Prahe. Z Bratislavy som cestoval ja a Juraj, v Prahe nás čakal Jarďa a Milan. V takej zostave sme sa nevideli 42 rokov. Stretnutie bolo úspešné. Po spoločnej časti sme vytvorili dve skupiny, Juraj bol s Milanom a ja s Jarďom. Ešte som bol na Karlovom moste a na Kampe, kde chodieval na rande môj otec s mojhou matkou. Po 16 hodine sme sa s Jurajom stretli na Wilsonovom nadrží a spolu cestovali späť z mladosti do reality v Bratislave v našom spoločnom paneláku.

Cesta tam aj späť bola príjemná, bavili sme sa o našich príbehoch z mladosti. Mal som si ja hlupák niečo z toho aj zapísať, lebo niečo zase zapadlo do zabudnutia. Ale zaujímavý bol Jurajov príbeh z časov keď sa cestovalo do Prahy na služobné cesty. Bolo to v jeden pekný letný deň a Juraj nemal v Prahe vybavenú zpiatočnú letenku. Bol len na čakacej listine, v lietadle nebolo voľné miesto. Nakoniec cestoval do Bratislavy vlakom, s tým, že príde tesne pred polnocou. To lietadlo síce priletelo skôr do Bratislavy, ale havarovalo, teda spadlo do jazera na "Zlatých Pieskoch" neďaleko letiska. Zachránili sa len traja ľudia. Juraj sa znova narodil, dostal ďalšiu šancu.

Keď sme sa vo vlaku bavili o našich kamarátoch z vojny, padlo aj meno Mojmíra. Juraj vtedy nebol s Mojmírom nadšený a akosi mu nechýbal. Ale Mojmír chýbal mne. Po roku 2007 som zakaždým keď som sa obvykle ráno stretol na zastávke MHD s Jurajom spomínal, že musíme ísť zase do Prahy, tentoraz už Pendolínom. Dokonca som Jurajovi dal aj lístky z Pendolína keď som tam bol s vnukom "na ukážku". Stále sme to akosi odkladali, ale v roku 2009 je výročie nášho prvého stretnutia a tak plánujem stretnúť sa "na mieste činu" teda v Hradci Kralove.

Ja som sa pokúsil nájsť Mojmíra, samozrejme s rizikom, že on už nežije. Dobrá vec sa podarila a ja som som naplánoval kombinovanú jazdu vlakom a na bicykli do Kroměříže, kde Mojmír žije. Čakal som už len na vhodné počasie. Zavolať som ale Mojmírovi a ten mi na záver krátkeho rozhovoru sám od seba povedal "pozdravuj Juraja". To ma dojalo, pochopil som že Mojmír bere svoje búrlive hádky s Jurajom už len ako zábavnú minulosť. Potom ale nabrali udalosti úžasný spád. Mnohé veci človek pochopí až dodatočne. Všetko akosi do seba zapadá.

Juraja som potom stretol za pár dní pri nejakej akcii bytového družstva, kde sa čosi podpisovalo. Stál tam predo mnou, usmieval sa na mňa ako slniečko a ja som sa chválil, že som zohnal Mojmíra a že na podzim sa teda v Hradci stretne v počte 5 veteránov. Hovoril som mu aj o mojom pláne ešte predtým vycestovať do Prahy. Juraj mi neprestávajúc sa usmievať povedal "pozdravuj Mojmíra". Cítil som sa ako hrdina, ako človek čo dáva ľuďom dohromady, ako posol dobrých správ. Bolo to úžasne dojmavé, tak nás obrúsil čas. Juraj tiež pochopil, že napriek všetkemu bol Mojmír súčasťou jeho života.

Chcel som ešte Jurajovi povedať, že ho prídem vyfotiť aby som mohol Mojmírovi ukázať ako Juraj po toľkých rokoch vypada, veď oni sa nevideli 48 rokov. Ale Juraj sa akosi bez rozlúčky náhle stratil. To som ešte netušil, že navždy. Za pár dni Juraj zomrel. Juraj bol častou môjho života. Už so mnou nepôjde Pendolínom do Pardubic a odtiaľ do Hradce Králové. Zostali mi len oči pre plač...

Braňo.